12e JAARGANG. No. 90

OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT.

Prijs der Inteekening.

voor Soerabaja. ¼ jaar .... f 18.—
Java en buitenbez. „ do......... „ 20.—
Europa „ do......... „ 25.—

De **OOSTPOST** verschijnt dagelijks, met uitzondering van den ZONDAG.

MAANDAG 18 APRIL 1864.

Prijs der Advertentiën.

De prijs der ADVERTENTIEN is f 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel. Advertentiën met groote letters betalen dubbel. Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

Sluiting der Landmail-pakketten.

TE SOERABAYA:
Engelsche den 25sten April.
Fransche den 24sten April.
Des namiddags ten 4 ure.

ERRATUM.

— In de staat voorkomende in het voorwoord van den *Oostpost* van Zaturdag ll. is ten aanzien der tin productie op Banka eene fout ingeslopen, er staat n. l. 828000 picols men gelieve daarvoor te lezen: 82800 picols.

(*De Redactie.*)

Het nieuwe postreglement

Slot.

Wij hopen, dat door de toenemende uitbreiding van het brievenverkeer spoedig eene reorganisatie nodig moge zijn, en dat dan de regering tot de verbeteringen moge overgaan, die in het belang der dienst noodig zijn, dat de gezamenlijke post ambtenaren een goed geregeld corps uitmaken waarin de laagste rang is die van eerden kommies, met eene daaraan evenredige bezoldiging, en daarop volgende de tweede, eerste, en hoofdkommies, welke ambtenaren ondergeschikt werkzaam konden zijn op een der groote kantoren, of wel, op de eene of andere kleinere plaats, al naar gelang van het gewigt van het kantoor als chef konden optreden, en als zoodanig de voordeelen genieten, aan die betrekking verbonden, welke voordeelen eeniglijk zouden bestaan in vrije woning en schadeloosstelling voor schrijfbehoeften.

Boven de hoofdkommiezen zouden dan kunnen staan de postmeesters, die men des verkiezende in twee of drie klassen zou kunnen verdeelen, zoodat Batavia een kantoor der 1e klasse Samarang en Soerabaija van de 2e en Padang en Macassar van de 3e klasse zouden kunnen zijn, terwijl de ambtenaren van het hoofdbureau uit de overigen zouden kunnen getrokken worden, en ook weder daaronder teruggekeerd.

Dat aan de chefs van postkantoren van landswege eene woning wordt aangewezen, waarin zij tevens verpligt zijn kantoor te houden, is eene bepaling, die niet anders dan in het voordeel van het publiek en van de dienst kan zijn, dewijl wanneer het geheel aan den ambtenaar wordt overgelaten, waar hij zijn kantoor vestigen wil, die plaats door te verren afstand of andere omstandigheden moeijelijk toegankelijk voor het publiek of de postrijtuigen zou kunnen wezen. Eene toekenning van schadeloosstelling wanneer van landswege geen lokaal beschikbaar gesteld kan worden, zal echter niet geheel aan het doel beantwoorden. Wel is daarbij bepaald, dat de woning moet liggen in den kom der gemeente, ter beoordeeling van het hoofd van gewestelijk bestuur, doch op die plaats, welke het meest geschikt is voor een postkantoor, zijn niet altijd woningen te krijgen tot den prijs, welken het gouvernement aan indemniteit uitkeert, en het zou dus nog beter zijn, indien van regeringswege eene woning met kantoor voor zoodanigen ambtenaar werd aangekocht, of wel ingehuurd.

Al wat wij hierboven voor en tegen de nieuwe regeling zeiden, te zamen vattende, komen wij tot de slotsom, dat daarin niet te miskennen valt de goede bedoeling der regering, om het publiek zooveel mogelijk in zijne billijke wenschen te gemoet te komen, of het daartoe echter noodig is, zulk een langen kantoortijd te bepalen, betwijfelen wij. Wij zien niet in, waarom als algemeene regel wordt vastgesteld, dat de postkantoren van 7—5 ure geopend moeten zijn, te meer daar op verscheidene plaatsen de posten na dien tijd, soms zelfs in den nacht aankomen en vertrekken, en dus de postkommies weder op het kantoor moet wezen. Het publiek zou volstrekt geen nadeel er bij hebben, indien de tijdsbepaling met eenige uren verkort werd, althans voor kleine plaatsen waar bijv. 4 uren vóór en 2 uren na den middag, gelegenheid genoeg zouden verschaffen, tot het aanteekenen en afhalen van brieven, het aanvragen van postwissels, enz. Op de groote kantoren, waar de ambtenaren elkander kunnen afwisselen is het bezwaar van te langen kantoortijd minder hinderlijk, ofschoon ook daar het uur van openen zeer goed even als voor andere landskantoren op 8 uur kon gesteld zijn, zonder dat iemand er zich redelijkerwijze over beklagen kon.

Wat echter steeds voor de postambtenaren een bezwaar blijft, en daarbij nadeelig op het publiek terug werkt, is het inschrijven van alle adressen in het expeditieboek, het geen uitdrukkelijk bepaald is bij Staatsbl. 1829 no. 102 en ofschoon volgens onze meening door het nieuwe reglement vervallen, toch nog volgehouden wordt. Dit inschrijven vertraagt natuurlijk de uitgifte der brieven, terwijl het vooral in groote plaatsen bij vele bestellingen een voor de ambtenaren tijdroovend werk is, ook het rondbrengen der brieven wordt zeer vertraagd, wanneer elke geadresseerde zijne handteekening in het expeditieboek plaatsen moet. In 1829 kon die bepaling gemakkelijk worden opgevolgd; tweemaal in de week liep de Java post, en mailstoomers waren onbekend; het aantal particuliere brieven was veel kleiner, vooreerst door het kleiner getal Europeanen en ten andere door de hooge porto's. Thans, na 35 jaren is de particuliere correspondentie veel uitgebreider geworden, en zal nog voortdurend toenemen, zoodat het inschrijven in de expeditie boeken weldra eene onmogelijkheid zal worden. Wij zien ook de noodzakelijkheid daarvan niet in, behalve misschien voor de dienstbrieven, voor welke dan ook de bepaling des noods kan blijven bestaan. Particuliere brieven, aan welker bezorging men groote waarde hecht, kunnen aangeteekend worden voor het matige bedrag van 10 cents.

Wordt zou bij de groote kantoren nog eene regeling kunnen getroffen worden, waarbij aan de handelshuizen vergund werd, hunne brieven aan het postkantoor te laten afhalen, en de porto's eens in de maand te voldoen, waarvoor hun eene kleine retributie kon opgelegd worden, tot voordeele van het land, terwijl overigens ieder ander de brieven, die hij ontvangt, onmiddelijk betaalt.

Bij het zamenstellen van art. 45 heeft men waarschijnlijk niet gedacht aan de uitbreiding, die sommige steden, met name Soerabaja in den laatsten tijd ondergaan hebben. De raijon van 4 palen in gezegd artikel aangenomen voor de bezorging der brieven, is voor Soerabaja niet groot genoeg, zoodat, er voor de bewoners van een gedeelte der stad geene gelegenheid is hunne brieven aan huis te ontvangen. Te Batavia is dit ongerief vermeden door de plaatsing van hulpkantoren, zoo in de stad zelve als te Meester Cornelis, en daar schaadt dus de bepaling niet.

Vatten wij nu nog in korte woorden zamen, de gebreken, die de nieuwe postregeling aankleven, dan vinden wij die hoofdzakelijk:

ten 1e in de bezoldiging der post- en hulpkommiezen
ten 2e in de zamenstelling van het personeel, en
ten 3e in de wijze van geldverzending.

Als voordeelen moeten wij daarentegen noemen:

ten 1e uniform en laag port,
ten 2e meer kantoren met bezoldigd personeel.
ten 3e meer gelegenheid tot brievenverzending, en
ten 4e grooter snelheid (hoewel wij van die meerdere snelheid nog niet veel bemerken, ten minste, hier te Soerabaja niet, want de post van Batavia komt steeds na 4½ etmaal hier aan, in plaats van na 3½).

Voor het grootste gedeelte zijn die voordeelen echter alleen voor Java, en wederom liggen de Buitenbezittingen achter. Het tweede gedeelte toch van het besluit van 16 Januarij zegt, dat ten aanzien van die gewesten in de wijze van correspondentie en brievenvervoer voorloopig geene verandering gebragt wordt.

Aldus nog voor een onbepaalden tijd het vervoer van vele duizenden brieven door de bevolking in heerendienst, op sommige plaatsen door een politie dienaar, voor een gedeelte door voetboden, een gedeelte met praauwen tegen den rivierstroom op. Alsdus ook voor de Gouvts. depêches een belangrijk tijdverlies. Van harte hopen wij, dat de regering spoedig het begonnen werk voltooije, door ook de bewoners van Buitenbezittingen te doen deelen in de zegeningen van een goed werkend postreglement.

Wij zouden hier moeten eindigen, doch willen nog eene korte opmerking maken, die eigenlijk op regtskundig gebied, en dus in andere bladen dan het onze te huis behoort; daarom ook zullen wij kort zijn. Wij bedoelen de strafbepaling vervat in art. 6 al. 4 van het koninklijk besluit van 22 Januarij 1862. Volgens dat artikel wordt hij, die gebruikte postzegels voor ongebruikte wil doen doorgaan, door het postmerk te vernietigen, gestraft met gevangenis (*correctioneel*) zoo hij Europeaan is, en met dwangarbeid in den ketting (*crimineel*) of buiten den ketting *correctioneel*) zoo hij inlander is. Dwangarbeid in den ketting [volgens art. 20 der bepalingen afgekondigd bij publikatie van 5 Februarij 1848 altijd voorafgegaan door tentoonstelling] is eene onteerende straf, gevangenisstraf niet. Wij mogen niet aannemen, dat het de bedoeling van den wetgever is, om voor eenzelfde feit den inlander zwaarder te straffen, dan den Europeaan; en wij durven niet vooronderstellen, dat de zamensteller van het reglement onbekend zou geweest zijn met het verschil dier beide straffen, zoodat wij de oplossing van deze tegenstrijdigheid aan regtsgeleerden overlaten.

S.

DE ADVERTENTIEN IN DE ENGELSCHE DAGBLADEN.

De eerste advertentie in Engeland komt nagenoeg overeen met de verschijning van het eerste nieuwsblad. De geleerden hebben getwist, welke inderdaad de eerste advertentie geweest zij Van de eene zijde wordt aan de boekhandelaars de lof toegezwaaid dat zij het eerst het nut der nieuwsbladen om aankondigingen bekend te maken, hebben ingezien, en dan zou de aankondiging van een heldendicht *Irenodia gratulatoria* in den *Mercurius Politicus* van Januarij 1652 de oudste advertentie zijn. Van den anderen kant heeft men in den *Impartial Intelligencer* [de onpartijdige Nieuwsbode] van 1 tot 7 Maart 1648 eene advertentie van een heer te Candison in Suffolk gevonden, die eene belooning uitloofde voor het terugbrengen van twee gestolen paarden. Gedurende de tien verdere jaren vond dit echter slechts geringe navolging, meestal door boekhandelaars en kwakzalvers, tot dat in 1657 zekere Newcomb in de Theems straat te Londen op de gedachte scheen te zijn gekomen, dat er van zulke aankondigingen partij kon worden getrokken. Hij begon den *Public Adviser* (Openbaren Aankondiger) uit te geven, en zijn eerste nommer van 23 Mei 1657 bestond bijna geheel uit advertentiën en scheepstijdingen. Sinds dien tijd begint men ook in de andere bladen advertentiën aan te treffen, doch over het geheel slechts weinige; meestal betreffen zij nieuw verschenen boeken, weggeloopen leerjongens, dienstboden en negers, en de vertrekuren der postwagens uit Londen naar de provincien.

In 1680 bestonden er reeds twee wekelijksche boekenlijsten. De eene, gedrukt door Thomas James, werd door zekeren Vile tegen den prijs van 12 stuivers per boek uitgegeven. De andere, gedrukt door Thomas Everingham, was eene onderneming van verscheidene boekhandelaars in compagnie, „die meer het nut van den boekhandel, opdat alle boeken zooveel mogelijk bekend zouden worden, dan het nut uit de nieuwsberigten op het oog hadden." Om dit met der daad te bewijzen was de prijs voor boekaankondigingen op 6 stuivers en die voor alle andere advertentiën, mits zij niet te buitensporig lang waren, op 12 stuivers bepaald. Reeds vroeger had zekere l'Estrange een handelsblad helpen oprigten, welks eerste nommer den 4 November 1675 verscheen als de *City Mercury* (Londensche Mercurius, of aankondigingen betrekkelijk handel en verkeer; met rabat." Tot ontvangst der advertentien waren twee bureaux geopend, het eene bij de beurs, het andere bij Charing Cross. Aan klanten zou worden te gemoet gekomen, indien men zich ten huize van den ondernemer in Holborn aanmeldde. De boekhandelaar N. Thompson ging eerlang nog een stap verder en gaf *Domestick Intelligence* (Binnenlandsch Nieuws) gratis uit, tot bevordering van het verkeer. Het is niet bekend of de uitslag beantwoord heeft aan zijne hoop, dat de advertentie-gelden de onkosten van het blad zouden dekken. In onze dagen is eene dergelijke poging een tijd lang te Glasgow gelukt, doch te Londen zijn de bladen, die men naar dat beginsel heeft willen oprigten, terstond ten onder gegaan. Alleen in Ierland schijnt dit stelsel duurzamen opgang te hebben gemaakt, want onder de daar verschijnende nieuwsbladen zijn er twee van deze soort.

De toeneming der advertentiën hield met de trapsgewijze ontwikkeling en uitbreiding der bladen zelven gelijken tred. De advertentie-kosten schijnen in den regel een shilling 60 cents) voor acht regels bedragen te hebben. Dezen prijs vindt men ten minste in den *Jockey's Intelligencer* [de Nieuwsbode der Jockey's] van 1683 opgegeven voor de advertentie van den verkoop van een paard of eene koets, en 6 stuivers voor elke verdere plaatsing. Een ander blad regtvaardigde een prijsverhooging zijner advertentiën op den volgenden onbegrijpelijken grond: „Daar wij van oordeel zijn dat de vermeerdering van het verkeer eene zaak is die aanmoediging verdient, zijn wij te rade geworden den prijs der advertentien tot 2 stuivers per regel te verhoogen."

In de eerste tijden vervulde de redacteur van een blad dikwijls de rol van middelpersoon, door borg te blijven voor de betrokkene personen; b. v. in dezer voege: „David Rose, heel- en vroedmeester, woont in het eerste steenen huis in Cunyard, in Houndsditch bij Aldgate. Ik ken hem sedert twintig jaar;" of: „Ik heb een merkwaardigen [*curious*] tuinman gevonden, welke iedereen zal bedienen, die bij mij zendt om vruchtboomen, bloemen of zaden te bekomen. Hij heeft bij mij plegtig moeten beloven, dat al, wat hij mij zendt, volkomen goed zou zijn, en ik geloof ook werkelijk dat men zich op hem kan verlaten." Men vindt evenzeer advertentiën uit eigen naam van den steller, b. v.: „Iemand heeft een vluggen jongen, omtrent tien jaar oud; hij kan lezen en schrijven en verdient aanbeveling. Men wenscht hem bij eene dame of bij een heer in dienst te zien." In den regel schijnt echter met de drukkerij eene soort van huur- en verhuurkantoor verbonden te zijn geweest, niet slechts voor de plaatsing van personen, maar ook voor den verkoop van huizen, landerijen en huisraad van allerlei soort. Zoo vindt men b. v.: „Ik vraag een volwassen jongeling die

Jongens Weezen Inrigting.

Directeuren over de maand April. 1864.
De heeren Mr. M. P. A. COSTER.
en
Mr. s' JACOB.

Subcommissie van Onderwijs.

Schoolkommissarissen over de maand April 1864.
De Heeren Ds. A. A. Th. MOUNIER
en
Mr. M. P. A. COSTER

Vijf en Twintig Jarige
Huwelijks-Vereeniging
VAN
HENDRIK ARNOLD BURLAGE
met
MARIA JACOBA VIEANE.
BOEDOERAN, 18 April. (510)

GEBOORTEN.

Voorspoedig bevallen van eene *Dochter* G. F. C. REYNEKE, echtgenoote van W. BOERMEESTER.
SOERABAYA, 13 April 1864.
Algemeene kennisgave. (481)

Op heden ontving ik het treurig berigt dat op 21 *Januarij jl.* te Weenen is overleden, mijn geliefde VADER IGNATZ HAHN, gewezen hoofd opziener aan de fabriek voor de Marine en het Stoomwezen.
G. H. HAHN.
MR. CORNELIS *Sergeant militaire school.*
8 April 1864.
Eenige algemeene kennisgeving. (490)

VENDU-DEPARTEMENT.

Publieke Vendutiën.
Op Dingsdag 19 April 1864.
Bij den heer J. A. DURAND in de stad, van de restant goederen van mevrouw de weduwe WIEDERHOLD en gelijktijdig.
Bij den heer KUPHAL te Oenda-an van meubelaire goederen, wagens, paarden enz. wegens vertrek.
Op Woensdag 20 April 1864.
Bij den heer B. VAN DER ZWAAN in de Chineesche kamp, van diverse goederen, van den heer L. W. VAN DER ZWAAN in liquidatie.
Op Donderdag 21 April 1864.
Ten sterfhuize van SAID SALEH BIN ABDUL RACHMAN BIN SECH ABOE BAKAR te kampong Baroe van diverse goederen.
Op Vrijdag 22 April 1864.
Bij MAURITZ MARTENS in de stad van diverse goederen.
Op Zaturdag 23 April 1864.
Geene. (478)

Op de VENDUTIE

van Dingsdag den 19 dezer
ZULLEN NOG VERKOCHT WORDEN:
1 span echte Baddak PAARDEN.
(495) B. VAN DER ZWAAN.

VENDUTIE WEGENS VERTREK

ten huize van den WelEd. Heer
KUPHAL
te Oenda-an
DOOR
B. VAN DER ZWAAN,
op Dingsdag den 19den April e. k.
Van een netten en goed geconserveerden inboedel, zoomede:
1 zeer goede PIANINO.
1 MYLORD,
1 span overwalsche WAGENPAARDEN.
TUIGEN, enz. enz. [483]

VENDUTIE

Op Dingsdag den 19den April,
in het vendu-locaal
VAN
J. A. DURAND,
Boomstraat.
Van de Restant GOEDEREN, van Mevrouw de Weduwe WIEDERHOLD.
[491]

VENDUTIE

op Woensdag den 20sten dezer
in het Vendu-locaal van
B. VAN DER ZWAAN
van diverse tokogoederen en koopmanschappen behoorende aan L. W. VAN DER ZWAAN in liquidatie.
(477) *B. VAN DER ZWAAN.*

Op de Vendutie

van Woensdag den 20 e. k.
zal voor rekening van belanghebbende worden verkocht:
4 groote krandjangs SUIKER afkomstig van de fabriek DJONGKAKED,
1 groote krandjang SUIKER afkomstig van de fabriek PADIKAN.
2 groote krandjangs SUIKER afkomstig van de fabriek KANAIJAN.
1 groote krandjang SUIKER afkomstig van de fabriek BANDJER ARDJO.
allen beschadigd aangebragt per praauw *Tjompreng*, gezagvoerder SOEROWIGOENO.
[503] B. VAN DER ZAAN.

OP DE VENDUTIE

VAN WOENSDAG DEN 20STEN E. K.
zal voor rekening van belanghebbende worden verkocht:
5 Balen Tabak,
afkomstig van de fabriek Kedong Banteng beschadigd aangebragt per praauw *Tjompreng*, gezagvoerder TROENO DONGSO.
(502) B. VAN DER ZWAAN.

Op de Vendutie

van Woensdag den 20sten e. k.
zal voor rekening van belanghebbende worden verkocht:
6 Balen TABAK,
afkomstig van de fabriek KEDONG BANTENG beschadigd aangebragt per praauw *Tjompreng*, gezagvoerder SERTO DIWERIJO.
(501) B. VAN DER ZWAAN.

Op den 22 April a. s,

zal op publieke Vendutie alhier
worden verkocht:
Het gekoperd en kopervast Nederlandsch barkschip „*Paulino*" groot 780 tonnen, gevoerd door kapitein, B. J. POST, met ZEILEN, KETTINGEN, ANKERS, benevens verdere INVENTARIS, zooals die bodem is liggende ter reede alhier.
Voor informatiën wende men zich tot,
De Agenten.
BATAVIA, HAAGER SCHUURMAN.
April 1864. (465)

HOUTVENDUTIE

TE
Modjokerto.
Op Vrijdag den 29sten April a. s.
Van ± 400 DJATIE BALKEN en eene partij GEZAAGDE RIBBEN en PLANKEN.
(492) BOODT.

Op een nader te bepalen dag

zal zonder reserve op publieke VENDUTIE verkocht worden;
de gunstig bekende, in de residentie Soerabaija gelegene TABAKSONDERNEMING RANDEGAN met hare inventaris.
De onderneming is in volle werking en voorzien van bijna rijpe zaadbeddingen.
Deze onderneming is inmiddels uit de hand te koop of te huur.
Nadere informatien te bekomen bij
Den advocaat en procureur,
(428) MR. M. VAN DEN HEUVELL.

Stoomvaart in den Indischen Archipel

Het vertrek der Stoomschepen
gedurende de maand April

IS GEREGELD ALS VOLGT:
Naar SAMARANG en BATAVIA, den 7den 15den, 22sten en 29sten.
Naar de MOLUCCOS via MACASSAR, TIMOR KOEPANG en DILLY den 15den.
Naar BANJERMASSING en BAWEAN, den 27sten
Nadere inlichtingen te bekomen ten kantore van
(422) W. CORES DE VRIES.

Regtstreeksche Stoomvaart naar Batavia.

HET STOOMSCHIP
SINGAPOERE,
kapitein MUNNICH.

Vertrekt naar BATAVIA op den 20sten en 30sten April en den 10den 20sten en 30sten Mei.
Van BATAVIA naar SOERABAIJA op den 25sten April, en den 5den 15den en 25sten Mei.
Adres bij
(505] W. CORES DE VRIES.

VERTREK VAN SCHEPEN

PASSAGE NAAR Nederland.

Wordt aangeboden met 't snelzeilend en aller doelmatigst ingerigte barkschip
Soerabaya Packet,

S. C. J. OLIVIER.
Deze bodem heeft eene ruime en aangename kajuit en is voorzien van luchtige hutten, terwijl de echtgenoote van den Gezagvoerder zich mede aan boord bevindt.
Het vertrek zal plaats hebben tegen *medio Mei* van BATAVIA.
Nadere informatien bij den Gezagvoerder in 't MARINE HOTEL bij
De agenten,
[484] *P. KOPERSMIT & CO.*

PASSAGE

NAAR
NEDERLAND

wordt aangeboden met het voor den overvoer van passagiers welbekende en allerdoelmatigst ingerigte Nederlandsche Campagne Barkschip
AUSTRALIE,
kapitein J. G. LUKAS,
Deze bodem heeft eene ruime en aangename kajuit, is voorzien van luchtige hutten en vaart een geëxamineerden *Scheepsdoctor* en eene *melkgevende Koe.*
Het vertrek van hier zal vermoedelijk tegen *medio April* plaats hebben.
Nadere informatien alhier, te BATAVIA en te SAMARANG te bekomen bij
De Agenten,
[425] B. KOPERSMIT & CO

VOOR PASSAGE

NAAR
NEDERLAND,

wordt aangeboden het gunstig bekende en snelzeilende barkschip

Jhr. Mr. van der Waal van Puttershoek,
om vermoedelijk half Junij van Batavia te vertrekken Voor nadere inlichtingen vervoege men zich bij
De Agenten.
(504) J. F. VAN LEEUWEN & CO.
Batavia, Soerabaija

GEBROEDERS VAN DELDEN.

ONTVINGEN WEDEROM:
Per Soerabaya Packet,
de zoo algemeen gunstig bekende
Petroleum Muurlampen,
voor fabrieken, keukens etc. zoo zeer aan te prijzen.
Tevens is bij hen voortdurend te verkrijgen.
Zuivere Petroleum,
in fleschen en blikken voor zeer billijke prijzen.
[497)

liverei wil dragen, om een heer die zeer veel waard is (valuable gentleman te dienen; doch hij moet viool of fluit kunnen spelen."

Het duurde niet lang, of de regering liet het oog op de advertentien vallen, om die tot eene bron van inkomsten te maken. Uit een vlugschrift in het Britsch Museum, bevattende de „aan het parlement eerbiedig voorgedragen gronden tegen de in 1701 ontworpen belasting op de nieuwsbladen, ten gunste van verschedene lieden die door de vervaardiging van papier en het drukken en uitventen van goedkoope nieuwsbladen hun bestaan vinden," blijkt, dat toenmaals aan de schatkist een shilling voor elke advertentie betaald moest worden, zoodat elk drukker, behalve de papierbelasting, dooreen genomen 60 pond sterling [ƒ 730 's jaars aan de schatkist moest uitkeeren. Meer dan eens werd dat zegelgeld der advertentien verhoogd; in 1815 beliep het reeds 3 shillings [ƒ 1,80] voor elke advertentie, en in dat jaar werden er nog weder 6 stuivers opgelegd.

Voorts werden de advertentien van de zijde der regering zooveel mogelijk naar begunstigde bladen gerigt als eene soort van subsidie. Onder de door het parlement toegestane gelden bevond zich in 1805 eene som van meer dan 7000 pond (ƒ 84,000) voor advertentien in de *Dublin Gazette*: die som bedroeg in 1812 reeds 10,000 pond (ƒ 120,000) en had eens zelfs 17,000 pond (ruim ƒ 200,000) bedragen. In het laatstgenoemde jaar gingen er voor 't eerst stemmen tegen die practijk op, daar de openlijke bekentenis werd afgelegd, dat de hertog van Wellington, als secretaris voor Ierland, de advertentien aan zekere bladen had geschonken als belooning voor hunne verdediging van de regeringsmaatregelen. Het parlementslid Hume toonde in latere jaren aan, dat het bovendien juist die couranten geweest waren, die, wegens hare houding, te Londen het minst verspreid waren. Nog in 1819 bragt een blad van Dublin aan de regering 519 pond [ruim ƒ 6000) in rekening voor het overnemen van zekere berigten uit de officiële *London Gazette*.

In eene rede, den 14 Junij 1832 gehouden, sprak Bulwer ten gunste van de afschaffing van het zegel der dagbladen, en bij de vergelijking van den toestand in Engeland met dien in Amerika, wees hij op den nadeeligen invloed dien de hooge belasting op de advertentien uitoefende. Alleen reeds de twaalf bladen, die toenmaals dagelijks te New-York verschenen hadden in een loop van een jaar 1,456,416 advertentien ontvangen, terwijl dit getal in de 400 bladen, welke in geheel Groot-Brittannie het licht zagen, gedurende de: elfde tijdvak naauwelijks een millioen had bedragen. Dit was een gevolg van den hoogen prijs, want de dagelijksche plaatsing van eene advertentie van twintig regels, gedurende een geheel jaar, kostte in Engeland 203 pond [ƒ 2436) en te New-York slechts 7 pond [ƒ 84]. Bulwers voorspelling, dat vermindering van belasting eene hoogere opbrengst ten gevolge zou hebben, werd spoedig verwezenlijkt. Toen de couranten in 1-33 door de vermindering der advertentiebelasting van 3 shillings 6 pence [ƒ 2,10] tot 1 shilling 6 pence (90 cents) eenige verligting hadden gekregen, steeg reeds in het eerste jaar de opbrengst van die belasting van wege de provinciebladen, van 70,965 pond (ƒ 851,580) tot 83,250 pond [ƒ 999,000] Wel toonde de opbrengst over het geheele land eenige vermindering aan, doch deze bedroeg slechts $^1/_{13}$ van de opbrengst van het vorige jaar. Jaarlijks echter nam dat kleine deficit af en dit was bemoedigend voor een verder bewandelen van dien weg. Ofschoon een voorstel van den heer Ewart, door den heer Milner Gibson ondersteund, om de belasting geheel af te schaffen, den 7 Mei 1850 nog met eene kleine meerderheid verworpen werd, had toch de openbare meening zich daar reeds meer en meer voor verklaard. Destijds vond ook in Bright en Cobden warme voorstanders. Naauwelijks een jaar later werd op voorstel van den heer Milner Gibson door het Lagerhuis eene commissie benoemd om het vraagpunt te onderzoeken en nadat zij de aanzienlijkste vertegenwoordigers der drukpers als getuigen gehoord had, bragt zij een rapport uit, waarbij zij zich voor de afschaffing der nog bestaande belemmeringen verklaarde. Milner Gibson stelde dientengevolge den 14 April 1853 aan het Huis het nemen van drie besluiten voor, waarvan het eerste luidde: „dat de advertentiebelasting moest worden afgeschaft," terwijl de tweede en derde ten doel hadden, de dagbladen nog van menige lastige beperking en belasting te bevrijden. Dezepunten brasten in het Huis de grootste verwarring onder de partijen te weeg, want terwijl Disraeli, die kort te voren als kanselier der schatkist soortgelijke maatregelen voorgesteld had, nu reeds bij voorraad gebonden was en vele tories medeleepte, verklaarden twee leidene liberale leden zich op financiele gronden met de ministers tegen de voorstellen. Het eerste besluit werd onder groot gejuich door het Huis aangenomen, en hoewel de beide andere verworpen werden, was er een zege behaald, wiens gevolgen zich spoedig moesten kenbaar maken. Dit is dan ook geschied, en de laatste maatregel, de op 1 October 1861 beslotene afschaffing der papierbelasting, heeft reeds eene geheele omwenteling in formaat, papier, inhoud en prijs der couranten en tijdschriften te weeg gebragt.

(*Wordt vervolgd.*)

De ondergeteekenden Agenten van de heeren
HENRY O. ROBINSON & CO
Ingenieurs en fabriekanten te LONDEN hebben thans o. a. alhier ten verkoop liggen een in derzelver gunstig bekende inrigting vervaardigde.

Stoomsuikerriet-Molen.

Met stoomketel, cylinders van 5½ × 24 Eng. duim enz. enz. alles compleet en eene verwerkingskracht hebbende van 8000 bossen riet per etmaal.

Prijs ƒ 20.000.—

Teekeningen en spoe ficatien zijn ten hunnen kantore te bezigtigen.
SOERABAYA, 20 *Februarij* 1864
(218) FRASER EATON & CO

Bij het residentie kantoor te *Madioen* is een **klerk** benoodigd, eenigzins bedreven in Comptabiliteitswerk, op een maandelijksch tractement van ƒ 75.— Onder overlegging van getuigschriften, adressere men zich franco aan den secretaris dier residentie. [500]

Vacant de betrekking van Klerk bij 's lands PAKHUIZEN te *Panaroekan*, traktement ƒ 40 's maands.
Reketsten franco in te dienen aan den Resident van *Besoekie*.
(507)

Zij, die nog iets te vorderen hebben van den Heer K. F. W. KOELMAN, worden verzocht, ter erlanging van betaling, zich vóór den 25 dezer, tot zijn Ed. te wenden.
Soerabaija 14 *April* 1864. [487]

Derde verificatie van schuldvorderingen ten laste van de firma SCHIMMELPENNINCK & Co, in liquidatie op Maandag 2 Mei a. s. in het locaal der Handelsvereeniging alhier, 's morgens ten 9 ure.
(493) SCHIMMELPENNINCK & CO.

GROEN en BLAAUW
YZERGAAS.
[496] Bij GEBRS. VAN DELDEN.

LOGE DE VRIENDSCHAP.
RECEPTIE IN DEN 3DEN GRAAD
op
Zaturdag avond den 23sten April.
506)

NEDERLANDSCH-INDISCHE
Spoorweg-Maatschappij.

Den dertigsten Mei 1864,
des voormiddags ten 9 ure,
zal in het bureau der Ned. Indische Spoorweg-Maatschappij te Samarang in het openbaar worden

Aanbesteed:

het te Samarang leveren van 20 000 stuks Dwarsliggers in vier perceelen, elk van 5000 stuks.
De aanbesteding geschiedt bij enkele inschrijving.
Bestek en voorwaarden zijn te verkrijgen aan het bureau der Maatschappij te Samarang, tegen betaling van ƒ 0.50 het exemplaar.
Inlichtingen zijn te bekomen op voormeld bureau. (356)

Eene fraaije SYDNEY KOE welke binnen weinige dagen een kalf zal werpen.
Te bevragen bij
T. C. SCHOLL.
(494) *Kaliemaas.*

TE KOOP

Een ERF met WOONHUIS en BIJGEBOUWEN, PAKHUIS en verdere gebouwen, beplant met diverse vruchtboomen, gelegen aan de Oostzijde der Kalie-anjer groot 860 □ Rh. roeden.
Informatien bij den Advocaat en Procureur
(499) Mr. M. VAN DEN HEUVELL.

VERKRIJGBAAR
in toko Boomstraat

Sulphas Chininé.
in stopfleschjes van 30 WIGTJES
à ƒ 10.— per flesch.
(281) VAN DEN MUIJSENBERG.

Voor Kompagnies-Administratien

MENAGEBOEKEN,
STRAFREGISTENS,
SCHIJFSCHIETREGISTER,
} ad ƒ 4.— pr. Exempl.
MODEL No. 14 ad ƒ 3.— per Dozijn.
à Contant
bij
(442) LE ROY & CO.

PER MAIL ONTVANGEN
Gouden en geemailleerde.
MEDAILLONS
VOOR
PHOTOGRAPHIE PORTRETTEN.
BIJ
(398) OLLAND & ZOON.

Ontvangen

PER SOERABAYA PACKET,
BIJ
Gebrs. VAN DELDEN,

Lekkere KALFSZWEZERIKKEN.
Gezouten VLEESCH
do. SPEK } in vaatjes.
Gerookt SPEK
LIMBURGER KAAS.
LEIDSCHE Do.
ZWITSERSCHE Do.
STOLKSCHE Do.
HOLL. MORELLEN op BRANDEWIJN.
[498]

Pas Ontvangen

per
SOERABAYA PACKET.
ZOUTVLEESCH
GEROOKT SPEK. } in kleine vaatjes.
WORST.
SAUSIJS.
ROLPENS.
ROOKVLEESCH.
ROZIJNEN.
CORINTEN.
AMANDELEN.
VRUCHTEN op WATER.
bij
[480] T. C. SCHOL.

ONTVANGEN
per *Soerabaija Packet,*
DAHLIA BOLLEN
bij
(462) D. MAURITZ MARTENS.

ONTVANGEN
PER
Soerabaya Packet

Puike HAMMEN.
Z. M., Leijdsche en Edamsche KAAS.
Nieuwe HARING.
Gerookte PALING.
Gerookte ZALM.
Bergsche ANCHOVISCH in stopfleschjen.
TAFELAMANDELEN.
ROZIJNEN.
RHUM.
PUNCH.
MARASQUINO.
BRANDEWIJN.
LIKEUREN van Focking.
BONBONS.
CHOCOLAADVRUCHTEN en FIGUREN.
DRAGÉES.
PATISSERIEEN.
Likeuren van de Bont te Leijden,
Delicieuse KOEK van vier in een blik en afzonderlijk
BROODSUIKERS.
KALFS ZWEZERIKKEN.
KALFS GEHAKT.
STOOMZALM.
MORILLES.
TRUFFELS.
CHAMPIGNONS.
JUJUBES.
POEDERCHOCOLADE met en zonder vanille,
[508] bij GRIMM & CO.

Nederlandsch-Indische spoorweg Maatschappi

In het bestek No. 1 levering van 20,000 DWARSLIGGERS, staat in „Art. 1. 10e regel" *Mala-Bata „lees" Rasa Mala.* (447)

PUIKE BOTER.......... à Contant ƒ 16.—
Z. M. en LEIDSCHE KAAS. „ „ „ 8.—
EDAMMER. „ „ „ „ 3.—
BESTE ROOKTABAK. „ „ „ 1, 50
VERMISELLE per kistie „ „ „ 3.—
(489) Bij P. F. OECHSMAN.

Debiteuren aan het Modemagazijn van C. LEDEBOER, in liq: worden ten laatste male herinnerd aan de voldoening van hun Debet en wel voor Ulto. dezer, vullende na dien tijd de Incassering geregtelijk plaats vinden.
De kommissie belast met de Liquidatie.
C. H. DE BRUIJN & CO.
TORCHIANA VAN DER ELST.
GUMPRICH & STRAUSS.
E. TEN BRINCK & CO.
Soerabaya 14 April 1864.
[509]

Etablissement Groedo.

Door eene belangrijke toevoeging van nieuwe machinerien, zoowel voor de bewerking van HOUT als IJZER, KOPER enz. kunnen door de ondergeteekenden, bestellingen voor huisbouw, vervoermiddelen, benoodigdheden voor landbouw, industrie en fabriekwezen enz. in korten tijd NET AFGEWERKT en TEGEN BILLIJKE PRIJS BEREKENING worden afgeleverd.
(97) ZANTHUIS & CO.

Rijtuig- en Meubelfabriek

VAN
A. F. KESSLER & CO,
TE
Soerabaya:
Voorhanden:
verscheidene smaakvolle europesche en inlandsche MEUBELEN en RIJTUIGEN,
naar den laatsten smaak.
NB! NB! NB!
blijven zich voortdurend aanbevelen voor alle orders, hetzij groot of klein, net en soliede uit te voeren. (396)

Schoenen Magazijn

VAN
F. SCHMID,
Op nieuwe Ontvangen
GLACE HANDSCHOENEN, gemerkt *W. Loonen* en *C.*, te Batavia zijnde deze van uit de beste fabriek te Parijs afkomstig, en worden geregeld voorts alle maanden per Fransche mail verzonden zoodat steeds nieuwe en MOOIJE HANDSCHOENEN, verzekerd zijn. (355)

Steeds Voorhanden.
LIJNOLIE, TERPENTIJN, diverse VERFWAREN, KWASTEN, Holl. ZEILDOEK, TOUWWERK, PROVISIEN.
Bij **KELLER.**
3de Kalie-Sossok.
NB. Gelegenheid voor het maken van Scheepsen huiszeilen. (457)

PUIKE KOFFIJ
per kwart picol ƒ 12 50
en ook bij grootere hoeveelheden
à Contant.
Verkrijgbaar bij
(414) LE ROY & CO.

Zeer Sterk
RUSSISCH
LINNEN DRILL.
voor pantalons.
bij
(492) *GEBRS. van DELDEN.*

VOOR PHOTOGRAPHEN
PAPIER ALBUMINÉ,
per mail ontvangen
BIJ
[373] LE ROY & CO.

RISICO'S
Tegen Brand en Zeegevaar,
worden aangenomen voor rekening van
Het Brand-Assurantie Genootschap
De Zee-Assurantie Compagnie.
De tweede Zee-Assurantie Compagnie.
De Zee-Verzekering-Maatschappij „Batavia".
Ten Kantoor van
SOERABAYA, B. KOPERSMIT & CO.
(4071)

Het Fotografisch Atelier
VAN
K. BUWALDA
is alle dagen geopend, uitgezonderd 's Maandags. (350)

Photographisch Atelier
VAN
OLLAND & ZOON,
alle dagen geopend van 8 tot 12 uur.
GATOTTAN in het huis vroeger bewoond door den WelEd. Heer NOSSE (3488)

SOERAKARTASCHE LIEFHEBBERIJ-TOONEEL.

Prospectus.

De Directie van het Liefhebberij-Tooneel UTILE-DULCI heeft van het Gouvernement de vergunning erlangd, om eene

GELD-LOTERIJ
TE OPENEN, TEN BEDRAGE VAN:
ƒ 100,000.—

Deze **LOTERIJ** zal bestaan uit een getal van 2000 Loten, elk groot ƒ 50.— Deze Loten zullen verdeeld zijn, in *Halven* en bij *Heele* en *Halve Loten* verkrijgbaar zijn.

De prijzen zijn:

De Eerste, groot....................	ƒ 40,000
„ Tweede „	„ 20,000
„ Derde „	„ 10,000
„ Vierde „	„ 5,000
„ Vijfde „	„ 2,000
„ Zesde „	„ 1,000
Tien Prijzen, ieder groot ƒ 500 te z	„ 5,000
Vijftig „ „ „ „ 200 „ „	„ 10,000
Vijftig „ „ „ „ 100 „ „	„ 5,000
Benevens Twee Premiën, ieder groot ƒ 1000. voor het **Eerste** en **Laatste** uitkomend nummer, te zamen....................	„ 2,000
	ƒ 100,000.

De Loten, dan wel de Onderdeelen zullen tegen Contante Betaling, verkrijgbaar zijn:

Aanvragen Franco.

Te *Soerakarta* bij den heer Jonkheer C. L. J. VAN HOGENDORP.
„ *Batavia* „ „ „ J. M. TIEDEMAN.
„ *Samarang* „ „ „ G. G. T. VAN DORP.
„ *Salatiga* „ „ „ W. K. E. KUIJGEN DE RAAT.
„ *Djocjokarta* „ „ „ G. WEIJNSCHENK.
„ *Soerabaya* „ „ „ J. H. ROSEMEIER.

Hoogstens Veertien Dagen, nadat de Trekking dezer Loterij zal zijn afgeloopen, zullen de Houders van Loten of van Onderdeelen, waarop de Prijzen of Premiën bij de trekking zijn gevallen, over de hun aankomende gelden, bij den heer Jonkheer C. L. J. VAN HOGENDORP te *Soerakarta*, kunnen beschikken; mits tegen vertoon en onder inlevering van afgegeven Loterij-billetten, en onder korting van 25 pCt. ten behoeve van het Tooneel, en ter bestrijding der onkosten.
De Loterij zal onder *Uitimo Mei e. k.* worden gesloten; terwijl de trekking op een nader te bepalen dag, in het Openbaar, in het Komedie Gebouw, op de bekende gebruikelijke wijze, ten overstaan van eenen Notaris zal plaats hebben.
Wanneer onverhoopt, op het tijdstip der trekking, het getal van 2000 Loten niet geheel mogt zijn van de hand gezet, zal de trekking evenwel plaats hebben, met dien verstande nogthans, dat het Cijfer der gestelde Prijzen en Premien eene aan het getal niet genomene Loten evenredige vermiudering zal ondergaan.
De Directie van het Liefhebberij-Tooneel Utile-Dulci.
R. C. VAN PREHN WIESE,
President.
C. L. J. VAN HOGENDORP,
Secretaris.
Soerakarta, Februarij 1864. [488]

B. J. Hovestadt.
Chronometer en Horologiemaker.
IS
Verhuisd,
naar de *Krambangan*, naast de TOCO van den Heer VAN DER LINDEN. (340)

BENOEMINGEN BESLUITEN enz.

JAVASCHE COURANT

Van den 12den April 1864. No. 30.

Bij beschikking van Zijne Excellentie den Minister van Koloniën van 22 Februarij 1864, Lt. APZ., no. 15, is aan den Oost-Indischen ambtenaar, met verlof in Nederland, J. F. Brouwer, gewezen ambtenaar ter beschikking van den adsistent-resident van Benkoelen, laatstelijk benoemd derden kommies op het residentie-kantoor te Palembang, verleend eene verlenging van verlof voor den tijd van zes maanden.

Bij beschikking van Zijne Excellentie den Minister van Koloniën van 24 Februarij 1864, Lt. APZ., no. 1, is aan den Oost Indischen hoofd-ambtenaar, met verlof in Nederland, F. H. J. Netscher, gewezen resident van Pekalongan, laatstelijk benoemd resident van Rembang, verleend eene verlenging van verlof voor den tijd van zes maanden.

Bij missive van Zijne Excellentie den Minister van Koloniën van 25 Februarij 1864, Lt. APZ, no. 4/202, is aan het Indisch bestuur medegedeeld, dat door den Koning is goedgekeurd de door den Nederlandschen consul-generaal en politieken agent te Japan, gedane voorloopige benoeming van den heer F. Howard Vyse, tot vice-konsul te Hakodate.

Civiel Departement.

ONTSLAGEN:

Eervol uit 's lands dienst met behoud van aanspraak op pensioen, de ambtenaar op wachtgeld W. F. J. Bleumink, gewezen klerk bij de algemeene boekhouding bij de directie van financien.

BENOEMD:

Tot tweeden kommies bij de directie der producten en civiele magazijnen, de ambtenaar op wachtgeld L. van den Bor Jr., laatstelijk onderwijzer aan de gouvernements lagere school te Magelang [Kadoe].

Tot kommies op het residentie-kantoor te Madioen, de derde kommies ter algemeene rekenkamer A. K. H. Klokke.

WERKZAAM GESTELD;

Bij de burgerlijke openbare werken, de door Z. M. den Koning benoemde, onlangs uit Nederland aangekomene adspirant-ingenieur C. L. F. Post; met bepaling, dat hij voorloopig te Samarang gevestigd en onder de bevelen van den eerstaanwezenden ingenieur in de residentie van dien naam werkzaam zal zijn.

Militair Departement

ONTSLAGEN:

Op verzoek, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de majoor der infanterie J. H. Moorrees.

Marine Departement.

BENOEMD:

Tot hoofd-administrateur der marine, J. F. Mossel, thans die betrekking waarnemende.

NEDERLANDSCH-INDIE

SOERABAYA 16 April 1864.

Opgave van de politie

Omtrent personen wier passen voor aankomst of vertrek zijn geviseerd geworden.

voor Aankomst.

J. D. Tilman, van Timor Koepang. E. Berthold, van Macassar. J. L. Umbgrove, van Pasoeroean. C. J. Umbgrove, van Bondowosso. Sausele, van Timor Koepang. F. van de Pol, van Bodjonegoro.

voor Vertrek.

H. Cornelisz, en R. F. Kouthoofd, naar Toeban. J. van Leijden, naar Nederland. A. P. van Amstel, naar Samarang.

Aangekomen Passagiers.

Met de Ned. Ind. stoomb. *Singapore*, kapt. M. H. Munnich, van Batavia; resident van Soerabaija Steinmetz en fam., resid. Bosch, mej. Mcrrees en fam., kapt. Rietveld en echtg. en Termijtelen, luit. van Dentsch; de heeren Steinmetz en echtg. Bockbove, Schalk, Wilson, Cook, Seldam, Cores de Vries, Smit, Buijn, mevr. de Blot, mej. Houthuijzen en Wilson.

Met de Ned. Ind. stoomb. *Padang*, kapt. W. Vogel, van Macassar. kapt. der inf. van Leijden, luits. van Coeverden. en echtg, en van Oijen; de heeren Smid, Ti leman, Berkholts, Agorthin, 's Ama Coetho en echtg., jongeheer Berkbolst, mevr. Esobauzier mej. Brouwer.

— Onder dato 9 April ll. schrijft men ons van TIMOR KOEPANG het volgende:

In den nacht van den 2den op den 3 Maart deserteerden van boord van een te Poeloe Boerong ter reede liggend schip 11 matrozen [daaronder de wacht mede begrepen] medenemende een sloep met toebehooren 7 pieken en een sabel.

Kort daarop deserteerden uit de gevangenis 8 kettinggangers met 3 vrouwen en uit het fort 5 inlandsche militairen benevens een kettinganger die in het hospitaal verpleegd werd, deze laatsten vluchtten over land en konden daardoor te gemakkelijker vervolgd en gegrepen worden, de eersten echter die voor hunne vlugt de sloep bezigden, konden niettegenstaande door den resident eene kruisboot tot Delhi en eene gewapende sloep werden nagezonden niet worden achterhaald, wel waren zij daags vóór de aankomst der kruisboot te Delhi gezien.

Op reis van Poeloe Boerong naar Delhi waren de portugeesche plaatsen Oeij Koesi en Soeterana aangedaan en hadden zij aldaar een zeil en een net van eene visschers prauw geroofd.

Er schijnen bepaalde afspraken tusschen die beide benden vlugtelingen bestaan te hebben.

In dat zelfde schrijven prijst men zeer den ijver van het bestuur dat met kracht de verbetering der wegen voortzet en al het mogelijke doet voor eene goede werking der politie, ten gevolge waarvan even als op Java overal wachthuisjes zijn daargesteld en door patrouilles geregelde rondes worden gemaakt.

Na 8 ure moet ieder inlander die langs den weg gaat vuur bij zich dragen.

SAMARANG. Bij een besluit van den Resident van Samarang do. 27 Feb. 1864, te vinden in de Java Courant van den 8sten dezer, zijn de keuren bepaald op de wegen der 1ste klasse in deze residentie, — wel e wegen nu onder die klasse gerangschikt worden is nog niet bepaald, — of *Tawang* en omliggende straten tot wegen der 1ste klasse zullen gepromoveerd worden, dan wel modder en slijkwegen blijven, of in bevaarbare kanalen herschapen zullen worden ligt nog in het duistere.

De spoed waarmede een besluit do. 27 Februarij 1864 genomen, op den 8 April ter kennisse der goede gemeente is gebragt wekt verbazing.

Het bevestigt zich, dat het gouvernement van plan is een uitwaterings kanaal over het land Simongan daar te stellen.

Het verlaten nieuw oud Stadhuis begint thans zijne ingewanden ten beste te geven, bamboezen afdakken, steenen pannen, Flora met hare leuningen rollen bij dag even zoo als des nachts, op en in de woning van den cipier, welke dit castel 'd antique structure bewaakt. Het zwaard van Damocles hangt steeds boven zijn hoofd, als of men zeggen wilde, — *Man denk' er aan dat gij geen huishuur betaalt.*

Wat het buitenste gedeelte van dit gebouw aangaat, ziet men van tijd tot tijd een mosch uit het mos vliegen en een steenregen veroorzaken.

Waarlijk wij vreezen als het nog langer zoo gaat, Dat het gebouw ons van zelf verlaat;

EN DAN hopen wij van harte, dat zijn afscheid vredelievend zij, en géene ongelukken veroorzaakt. Wanneer echter een bamboezen paggert den voorbijganger daarvoor niet behoedt, dan gevoelen wij ons genoopt ons refrain een changement de structure te geven en aan Samarangs ingezetenen te blijven waarschuwen:

Dat waarlijk wij vreezen als het langer zoo duurt, Dat het nog menig. naar d'andre wereld soms stuurt.

TOEBAN, 7 April 1864. — Gister morgen had alhier, een treurig voorval plaats.

Zes personen, nl. uit de visschers-kampong *Madoerran*. alhier, met name BOK LASIO, BOK LADIAH, REBINAH, WONGSOTROENO, REPAT en SARMINAH, nuttigden de kuit van een *ikan boentek*, ofschoon hun door anderen het schadelijke en gevaarlijke daarvan was onder het oog gebragt.

Korten tijd daarna gevoelden zij zich allen onwel en braakten onder hevige hoofdpijn.

Vier van de zes nl. BOK LASIO, REBINAH, BOK LADIAH en REPAT respectievelijk 30, 18 30, en 60 jaren oud, zijn onmiddelijk gestorven, terwijl de twee overigen WONGSOTROENO oud 60 jaren en SARMINAH oud 19 jaren tot heden nog in leven zijn, en hoogstwaarschijnlijk zullen herstellen."

ITALIE.

Koning Victor Emanuel, die zich te Milaan over het algemeen weinig heeft uitgelaten echter, volgens geloofwaardige berigten, eenige opmerkenswaardige woorden aan de geestelijkheid gerigt: „Ik weet," zeide hij, „dat men het gerucht verspreid heeft, dat ik met het hof van Rome niet op vriendschappelijken voet stond, doch ik kan u verzekeren, dat dit onwaar is. Mijne betrekkingen met den paus, van wien ik nog in het afgeloopen jaar bij gelegenheid van het huwelijk mijner dochter bewijzen van toegenegenheid ontving, zijn zeer goed. Behalve de uitnoodiging die hij mij gedaan heeft om hem te bezoeken, sta ik in briefwisseling met hem en koester ik de levendige hoop dat de tijd niet ver meer af is, waarop alle staatkundige geschillen tusschen ons zullen zijn geregeld."

Uit Suez wordt dd. 26 Januarij ll. geschreven, dat eenige dagen te voren de thermometer onder 0 was gedaald, en dat men in den morgen van dien dag aldaar ijs gevonden had. De bevolking had met groote verbazing dat onbekende natuurverschijnsel aanschouwd.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.	Vlag.	Naam van het schip.	Gezagvoerder.	Grootte van 't schip in lasten.	van waar gekomen.	wanneer gezeild.	welke plaats aangedaan.	werwaarts bestemd.	Agent.
April 16	Nederl. bark	Marie.	H. G. Biesthorst.	395	Rotterdam.	31 Dec.	geen.	Soerabaija.	Anemaet & Co.
„ 17	N. Ind. stms.	Singapore.	M. H. Munnich.	128	Batavia	15 April.	„	„	W. Cores de Vries.
„ —	„ „	Padang.	W. Vogel.	181	Macasser	14 „	„	„	id.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.	Vlag.	Benam.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
April 17	Nederl. Ind.	Schoener	Soerabaija Inghien.	Sie Pietat.	Balie.
„ 18	„	Bark	Grondwet.	T. C. Kamminga.	Nederl. via Samarang.
„ —	Nederl.	„	Hoksing.	Ong Tiang Tjing.	Banjermassing.

In lading en ter reede liggende Schepen te Soerabaya.

VLAG.	BENAM.	NAMEN DER SCHEPEN.	LASTEN	GEZAGVOERDER.	BESTEMMING	AGENTEN.
Zr. Ms.	Wachts.	Juno.	.....	k t/z. Westerouwen v. Meeteren	...	...
„	Stooms.	Celebes.	.....	Luit. t/z. 1 kl. B. D. van Troijen.	...	...
„	„	Suriname.	.....	Luit. t/z. 1 kl. Graeuwen.	...	...
„	„	Madura.	.....	Lt. t/z 1 kl. C. A. W. Halverhout.	...	...
„	Stoomer	Hertog Bernard.	....	J. J. H. Stolte.	...	...
„	Sch. Brik	Makasser.	.....	Luit. t/z. 1 kl. Everwijn.	...	...
Ned. Ind.	Stooms.	Palembang.	58	....	In Reparatie.	W. Cores de Vries.
„	„	Kiaton.	28	....	Onbepaald.	id.
„	„	Singaporean.	14	Tomlok.	...	id.
„	„	Javaan.		....	...	id.
„	„	Prins van Oranje.	.....	J. C. Bieringa.	...	id.
Nederlandsche	Bark.	Decima.	241	H. Grivel	Ned. in reparatie.	Cezard & Co.
„	Bark	Koophandel.	282	A. K. Wermeijer.	Nederland.	id.
„	„	Wilhelmina.	260	A. A. Koster.	„ in reparatie.	E. ten Brinck & Co.
„	„	Jan Hendrik.	324	Melbourne	„	Fraser Eaton & Co.
Eng.	Schip	Leonidas.	135	W. M. Jewet.	„	Cook Homans & Co.
„	Bark.	Glara Mara.	231	Watson.	In reparatiet.	Fraser Eaton & Co.
Nederlandsch	„	Otto.	565	S. Stheeman Treslingz.	...	id.
„	„	Galilei.	.....	B. S. van der Meij.	Nederland.	Moormann & Co.
Eng.	„	Stag.	120	J. Marten.	...	id.
Deensche	Schoen.	Christina.	88	H. J. Iensen.	...	id.
Hann.	Brik	Carl. Julius.	78	A. J. Boekhoff.	China.	Adam & Co.
Ned.	Bark.	Graaf Dirk III.	.....	C. J. Rotgans.	Nederland.	Gumprich & Strauss.
„	„	Soerabaya Packet.	.....	S. C. J. Olivier.	„	B. Kopersmit & Co.
„	Bark	J. C. Schotel.	.....	J. de Groot.	„ in reparatie.	id.
Ned. Ind.	Schip	Graham.	.....	....	China. „	Tan Bindjing.
„	Schoen.	Clipper.	.....	....	...	B. J. van Eck & Co.
Nederland.	Bark.	Australie.	355	J. G. Lucas.	Nederland.	B. Kopersmit & Co.
„	Brik	L'Esperance.	68	J. Scharff.	...	...

Staat van de voornaamste te Soerabaya ingevoerde en uitgevoerde handelsgoederen.

Op 16 April 1864.

INGEVOERD.

IN CONSUMPTIE.

4 kn. groentens 202 bl. 48 zk. koffij, $47^{73}/_{100}$ pic. 133 picols klapperolie, $10^{35}/_{100}$ picols dendeng, 501 koebuden, 6 kn. roode wijn, 288 fl. 14 kn. diverse provisien, 20 vs. boter, 95 ankers rozijn azijn, 1 jagt geweer, 1 kist kramerijen, 1 kist inh. diverse klei igheden, $69^{80}/_{100}$ pic. klapper olie, $5^{60}/_{100}$ pic. varkens vet, 105 vs. boter, $1^{88}/_{100}$ pic. was, 11 bn. jutezakken, 1750 st. 4 kn. calicots, 200 st. 9/8 $\times$ 24 yds. 1 kt. longcloth, 50 st. 4/4 $\times$ 40 yds. 1 kist longcloth, 50 st. 6/8 $\times$ 40 y.s. 8 bn. ruwe drills 160 st. 6/8 $\times$ 30 yds. 1 kist holl. sigaren, 10000 st. 1 kist schoolbehoeften, 2 kn. speelgoed en kleinigheden, 3 kn. timmerm. gereedschappen, 30 kn. olijf-olie, 240 fl. 10 kn. pruimen, 1 loz. 3 „ petroleum lampen, 6 ds. 1 kist glacé handschoenen, 20 dr. 1 kist inh. 3000 kurken, en 36 stuks hoeden.

IN ENTREPOT.

7 bn. ruwe drills, 140 st. 9 kn. gebl. shirtings, 450 st. 1 kist longcloths, 50 st. 1 kist glaswerk, 1 kist boeken, 3 kn. blikwerk.

UIT ENTREPOT.

20 krandj. gambier, $20^{08}/_{100}$ pic. 1 kist nag. batt. sarongs, 500 st. 5/4 $\times$ $2\frac{1}{4}$ yds. 1 kist cambriks 5/4 $\times$ 12 yds. 155 st. N. 15. 154 st. N. 16. 70 zakken bale. tabak, $60^{16}/_{100}$ pic. 1 kist chitzen, 100 st. 6/8 $\times$ 24 yds. 100 zk. gambier, $41^{17}/_{100}$ pic. 30 krandj gambier, $30^{97}/_{100}$ picols.

UITGEVOERD.

UIT DEN PARTICULIEREN VOORRAAD.

100 pic. rottings, en 91 bn. tabak, 139 pic. naar Nederland. 90 pic. oud. ijzer, 10 picols oud. staal, 10 pic. spiauter, en ƒ 5.000 zilvermunt, naar Banjermassing. 6 md. Europ. horden, 420 dz. 6 kn. brandewijn, 6 dz. en 2 vt. meel, naar Timorkoepang. 3 kn. Europ. glaswerk, naar Balie.

UIT HET ENTREPOT.

3 kn. amfioen, naar Balie. 10 vn. boslemmermessen, naar Timorkoepang.

In- en Uitvoer te Soerabaya van den 16den April 1864.

UITVOER.

Naar Banjermassing per de Ned. Ind. bark *Hoksing*, gez. Goanthaij.

11 kn. manufacturen, 1650 pic. rijst, ƒ 5000 aan zilvermunt, Arbieren.

Naar Balie per de Ned. Ind. schoener *Soerabaija Inghien*, gez. Pa Ta.

1 kist opium, B. Kopersmit & Co.

2 bn. rood garen, 4 kn. opium, Mathieu & Co. 29 97 pic. gambier, 2 pic. lood, 50 ps ledige olietonnen, 7 kn. glaswerk, 24 kelders arak, Tan Tiklan.

Marktprijzen.

KOEHUIDEN	℔ picol	ƒ 35	@ ƒ	45.—
BUFFELHUIDEN	„ „	„ 14	„ „	18.—
KOFFIJ Java	„ „	„ 39	„ „	40.—
„ West I. bereid.	„ „	„ 41	„ „	42 —
ARAK	„ legg.	„ 60.—		afged.
LANGE PEPER	„ „	„ $10\frac{1}{2}$	@ „	12.—
BOTTING	„ „	„ 9	„ „	10.—
RIJST (witte)	„ koij.	„ 200	„ „	220—
Id. (carga)	„ „	„ 125	„ „	140 —
SAPANHOUT	„ picol	„ 3	„ „	5 —
SUIKER No. 16	„ „	„ 17	„ „	$17\frac{1}{2}$
WISSELKOERS op Nederl.		„ 103.74		
Id.	„ Lond. p. £ Stg.	ƒ		11 84
VRACHTEN voor Suiker	p. last.	„		120.—
voor Tabak.		„		105.—

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel hetwelk van geene onderteekening is voorzien stelt de *Redactie* zich verantwoordelijk, zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

Gedrukt bij LE ROY & CO. te Soerabaija.